

HALEP YOLUNDA (BELEN)

KS 26

SULTAN SÜLEYMAN KERVANSARAYI

TB -

TE -

TM (12-5)

AKF. SY. H4.

Goodwin. pp. 299-300

BOĞAZICI ÜNİVERSİTESİ

REKTÖRLÜK

Near Payas, on the pilgrimage route, is one of a number of fortified *kervansaray*s on the road to Mecca. These are of varying dates, but many built in the sixteenth and seventeenth centuries are distinctly Ottoman in appearance, partly because of their mutual northern ancestry in cold Seljuk Anatolia. The one near Payas is at Beyten on the Iskenderun to Antakya road and is a rectangular hall some seventy by thirty-one metres with two small domed chambers each side of the door. It is in a bad state of repair and / was never of outstanding workmanship, but in its humble way it is more typical than Burgaz or Payas. For although close in date, 957/1560^(*), it has none of their grandeur^(*). The little mosque across the way served as the oratory and was built in the reign of Selim II.

(*) Inscription

(*) where shepherds and flocks slept together in the stable.

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ

REKTÖRLÜK

BELEN, - iki hamam, ilkokulu, Kanuni Sultan Süleyman zamanından kalma han ve camii vardır. Halep ilinin 1903 salnamesinde verilen bilgiye göre 1552 yılında Haleble İskenderun arasında yeni yol aranırken, şimdiki kasabaların bulunduğu yere, Kanuni tarafından cami, hamam ve han yaptırılmış ve buraya 250 derbentçi (geçit koruyucusu) yerleştirilmiştir. O zaman buraya Derbend-i Cebel-i Barkesma İskenderun adı verilmiştir.

Türk Ansiklopedisi, C.6., ss. 66-67.

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ

REKTÖRLÜK

Belirli Kanuni Kurumlar
1550 tarihli

Sözler, Minar Sinan ... S. 232

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ

REKTÖRLÜK

Belin -

Kennü Sultan Salıman burada cami,
hamam, han yaptırmıştı; bunlar şimdi
harabe halindedir.

Belin'de 2 hamam, 2 konak vardı. Halen il
Yılığ. 1967

dir. Frenkler gece, gündüz orada alış veriş ederler. Hattâ Murtaza Paşa Efendimiz büyük bir alay ile buradan geçerken yatan yirmi parça kalyonlar «safa geldin» manasına o kadar top atışı yaptılar ki sanki her gemi ateş ve duman içinde kalmıştı. İskenderun'un dört tarafı sazlık ve bataklıktır.

Buradan kalkıp kervan ile Kervanpınar'ından geçerek yine kible tarafına bazan sahilden, bazen dağlardan gidip (Kargasekmez) denilen beli yüzbin güçlük ve belâ ile rahmet yağmuru içerek gectik. Oraya yakın Gök Gedik denilen yeri de gectik ve biraz sonra Belen (Bilan) kasabasına geldik.

Belen Kasabası : Türkmen lisanında yokuş olan yere «Belen» derler. Burası Haleb eyâletine bağlı voyvodalıktır. Yüzelli akçelik kazadır. Kethüdâ yeri ve Yeniçeri serdar vekili vardır. Bütün evler biri biri üzerine havâleli, hayırlı yerlerde olup yediyüz adeddir. Üstleri toprak ile örtülü eski yapı binalardır. Hepsi Türk evleridir. Nüfusu üçbin kadardır. Su ve havasının güzelliğinden halkın yüzleri kırmızı renklidir. Fakat evleri gayet dardır. Yolcular hep onlardan sıkıntı çekerler. Zira Kasaba, yoldan uzaktır. Ama yaylak ve zengin bir yerdir. Kurşunlu bir câmisi vardır. Kapısı önünde muntazam, kurşun örtülü güzel bir hanı da var. Ayrıca harab, tamire muhtaç bir han daha vardır. Bir hamamı, kırk elli kadar dükkânı mevcuddur. Sulu üzümü ve daha başka güzel meyveleri yetişir. Şehrin üstündeki dağlarda bağları ve havası hoş yaylakları güzeldir.

Buradan kalkıp yine kible tarafına doğru iniş yokuşlar aşip «Gaffarlar» belenini yani yol yeniçerilerini gectik. Onların sağ tarafında bir top menzili ve yoldan uzakda bulunan (Bakras) kalesini gördük. Eski zaman yapılarıdır. Birçok hükümdarların eline gectikten sonra 921 tarihinde Selim Han, Mısır üzerine giderken burası da teslim olmuş ve Tavaşi Sinan Paşa'ya anahtarlarını teslim etmişlerdir. Paşa, Yunus Paşa'yı buraya hakim tayin edip onu bu yollardan orduyu Merc-i Dabık sahrasına geçirmekle görevlendirmiştir.

Kale, bir bayır üzerinde, beşgen şeklinde küçücük bir şeydir. Çevresinin kaç adım olduğunu bilmiyorum. Haleb eyâletine bağlıdır. Yüz elli akçelik kazadır. Nahiye ve köyleri vardır. Kethüdâ yeri, yeniçeri serdari, kale dizdari ve askerî vardır. Kalenin içinde ancak yüz elli kadar asker evleri bulunur. Bir câmii, han, hamam ve küçük çarşısı vardır. Ama pek güzel değildir. Zira yoldan uzaktır. Dağlarında yetişen sümbül ve müşk-i rûmîsi düzlükleri süsler ki Bakras sümbülü ve müşk-i rûmîsi diye meşhurdur. Açtıkları zaman insana gönül hoşluğu verir. Buranın halkı bağ, bahçe ve dağlarında çiçek soğanları çıkarıp İstanbul'a ve diğer yerlere götürüp satarlar. İşleri budur.